

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Hyttefadet

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse i Børnehuset Hyttefadet. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det pædagogiske arbejde i hverdagen.

Det fremgår af den pædagogiske læreplan, hvordan vi i Børnehuset Hyttefadet, så vidt muligt, gennem hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø er tilrettelagt, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiver og deltagelse, til børnefællesskabet, til den aktuelle børnegruppens sammensætning og til børnenes forskellige forudsætninger.

Vi arbejder med, at det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø er integreret i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Vi tilstræber at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv, og i at inddrage børns oplevelser af børnemiljøet ud fra deres alder og modenhed.

Vi bygger den pædagogiske læreplan på de beskrivelser af rammer og indhold for den styrkede læreplan, der fremgår af lovgivningen og på Hjørring Kommunes Børnepolitik.

Hvis du vil vide mere om rammen for den pædagogiske læreplan:

<https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/den-styrkede-paedagogiske>

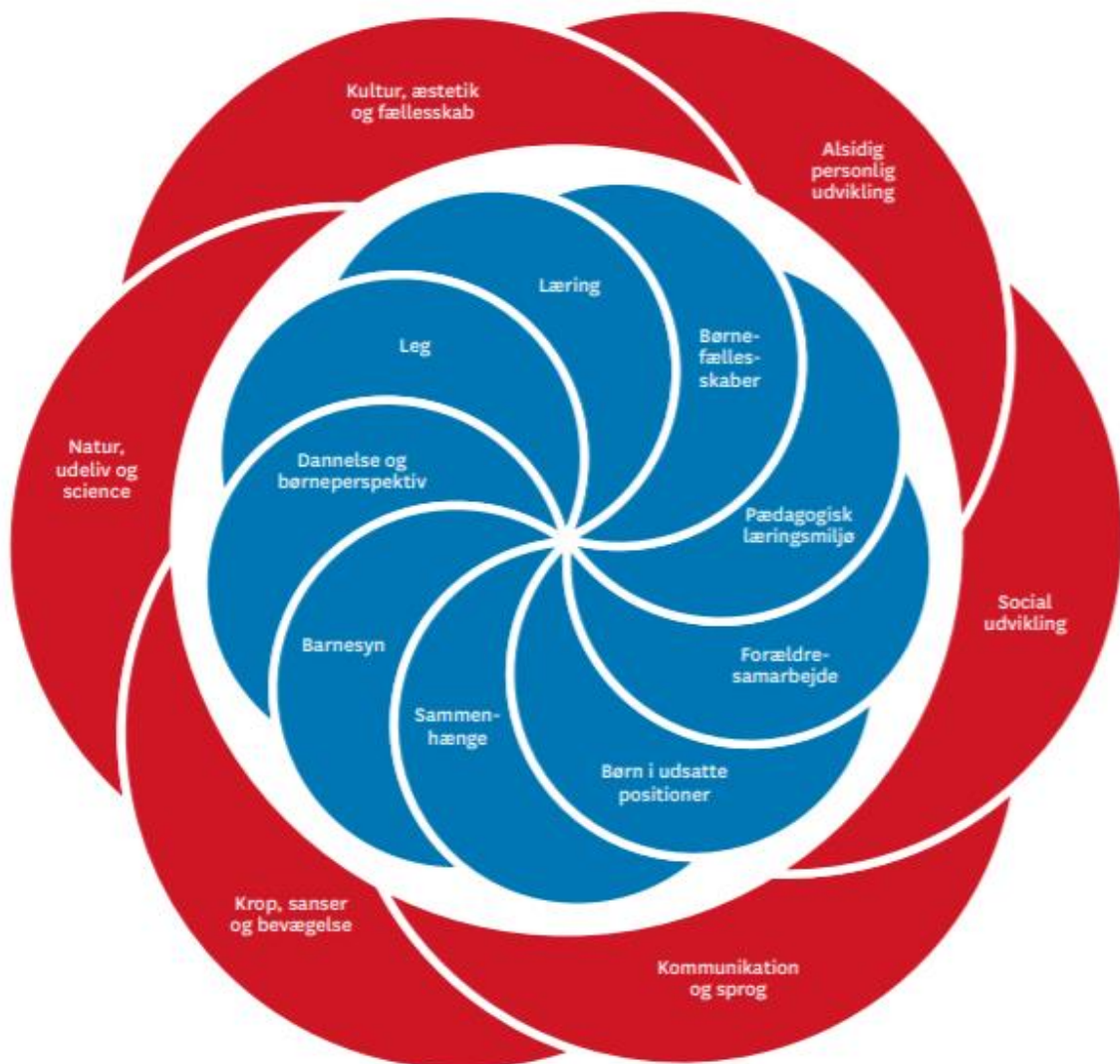
Hvis du vil vide mere om Dagtilbudspolitikken:

<https://hjoerring.dk/demokrati/planer-politikker-og-strategier/politikker-boern-unge-og-familie/dagtilbudspolitik>

Kort om børnehuset Hyttefadet

Børnehuset Hyttefadet er en daginstitution med en børnehave og en vuggestue. I børnehaven er der to stuer Hummer og Krabber som er aldersintegreret. I vuggestuen er der en udegruppe, hvor de ældste går.

Hyttefadet ligger i et roligt område, nær ved Løkken by, strand, skov og plantage. I både børnehaven og vuggestuen er der en stor legeplads, som vi bruger rigtig meget og hvor der er mange læringsrum.

Det pædagogiske grundlag

Temaer i det pædagogiske grundlag	Korte retningsgivende refleksioner og eksempler på, hvordan vi i Børnehuset Hyttefadet forholder os til temaet
<p>Børnesyn</p> <p>Hvordan kommer "børnesyn" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Personalet i Hyttefadet møder børnene med nysgerrighed, anerkendelse og interesse for børnenes perspektiver og intentioner.</p> <p>Hvert barn ses som meget betydningsfuld for fællesskabet og har medbestemmelse i aktiviteter og samvær i den pædagogiske praksis.</p> <p>Legen ses som barnets primære rum for læring, trivsel og udvikling. Derfor er den pædagogiske praksis tilrettelagt, så den giver rum til legens univers og kultur, ved at værne om de æstetiske og kreative læreprocesser i legen.</p> <p>Når vi giver rum til legen - giver vi plads til udvikling.</p> <p>Personalets tilrettelæggelse af den pædagogiske praksis tager udgangspunkt i barnet og dets måde at opleve verden på.</p> <p>Eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi tager udgangspunkt i børnenes glæde for musik og skaber plads til at børnene synger/spiller for andre og at musikken kan leve andre steder end i de faste rammer. • Alle er vigtige for gruppen. Vi snakker med børnene om, hvilke børn der mangler. • Vi giver plads til at alle børn får taletid og bliver hørt. Vi vægter dialogen højt, både i dagligdagens aktiviteter, rutiner og i konfliktsituationer.
<p>Dannelse og børneperspektiver</p> <p>Hvordan kommer "dannelse og børneperspektiver" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Børnenes mulighed for at opnå forståelse for demokrati, sker gennem en dannelsesproces, hvor barnet via sine handlinger og medbestemmelse oplever sin betydning og nødvendighed i hverdagen. Vi giver rum til og respekterer børnenes forskelligheder og er opmærksom på andres intentioner. Vi guider børnene til at være sammen på en imødekomende, konstruktiv og positiv måde.</p> <p>Barnet øver sig i at møde den verden, det er en del af gennem dialogen, aktiviteter og oplevelser, hvor det får viden og fakta om det, der sker i verden rundt om det.</p> <p>Eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Når madpakken spises, hvor børnene selv bestemmer hvornår og med hvem de vil spise deres mad i madpakken.

	<p>Børnene øver sig i, at holde bordskik og spise deres mad på en rolig og hyggelig måde, hvor de samtaler med hinanden. Bagefter rydder børnene op efter sig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitet: vi har fire kort børnene kan vælge imellem med forskellige farver, så de er genkendelige: sang, tricks, fortælling og fællesskab. Barnet vælger selv kortet og vælger om det er egen præstation eller hele gruppen skal være aktive. Efter visning/optræden klapper vi alle af barnet og anerkender aktiviteten med ord. • Når de største børn i vuggestuen har spist, har vi forskellige kufferter med - bøger, sange, farver, vendespil- som vi kan tage frem. Børnenes opfordring følges, når de tænker, at vi skal tage en kuffert ned og hvilken en det skal være.
<p>Leg</p> <p>Hvordan kommer "leg" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Legen er et betydningsfuldt læringsrum, som giver mulighed for at barnets trives, lærer, dannes og udvikles. Derfor er der i Hyttefadet indrettet mange forskellige lege steder. Der er legetøj og materialer som giver mulighed for mangfoldige og udviklende lege.</p> <p>Børn og voksne skaber sammen en legekultur, alle kan være i og det giver mulighed for, at hvert enkelte barn kan udtrykke, gennem leve og bearbejde følelser og oplevelser, samt være kreativ og udvikle sig både på egen hånd og i fællesskabet.</p> <p>Legen er en æstetisk læreproces hvor tanker, kreativitet, dialog og handling giver indhold og form til legen.</p> <p>Legen er en evig læreproces.</p> <p>Eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 drenge vil lege julefrokost. De dækker hele det lange bord op. Sætter stole til og en voksen bliver inviteret til julefrokosten sammen med nogle andre børne. Vi sender legemad rundt og spiste chokoladesuppe, rugbrød og drak kaffe og te og kage og fik en hyggelig snak om mad og fest. • Vi havde lavet modellervoks. 5 drenge kom til for at lave kager og det endte med den helt store bagedyst. Drengene talte ned med 3-2-1 alle går væk fra deres kager og en dommer gik rundt og bedømte kagerne. • Byggerum, hvor den overordnede tanke er, at det skal være et rum til rolig leg, døren står åben, så de voksne har mulighed for at vejlede og understøtte børnene i legen - der bliver givet plads til fordybelse. • En uafsluttet leg får lov at stå, så der kan leges videre.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rummet bliver kun brugt til at lege med det valgte legetøj som er: duploklodser, biler, dyr, riddere og brio - Tanken er at legen kan udvikle sig, og man kan gøre brug af flere slags legetøj på en gang.
<p>Læring</p> <p>Hvordan kommer "læring" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>I Hyttefadet ses læring som en æstetisk læreproces - hvor barnet bliver udfordret, kan eksperimentere og gå i dialog om både komplicerede og enkle problemløsninger og aktiviteter. Det vil sige, at det ses som læring, når barnet ser hvor en aktivitet fører hen - når barnet samarbejder om fælles løsninger og når det lykkes med en hensigt/intentioner.</p> <p>Læring ses også, når barnet involveres og deltager i de forskellige aktiviteter, samvær og sociale situationer i løbet af dagen. Det er en forudsætning, at det fysiske læringsrum og dagligdagen giver inspiration til denne læring og at der sker læring hele dagen i alt samvær og alle aktiviteter.</p> <p>Eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Æstetisk læreproces - På stuen har vi en "genbrugsstation", hvor alle har mulighed for at eksperimentere, udvikle og få erfaring med den kreative proces. F.eks. hvordan toiletruller, tape og snor kan blive til en kikkert med snoretræk, der gjorde, at den var meget mere end kun en kikkert. Eller hvordan toiletruller, bageforme, piberensere og stofrester bliver til tre "vild med dans dukker" • Efter at vi i en længere periode havde skabeloner som tilbud når børnene ville tegne, så vi at tegne udviklingen hos nogle gik i stå. • Derfor har vi arbejdet med barnets eget udtryk og skrinlagt skabeloner, hvilket har betydet, at børnene igen tegner i fri hånd og forskellighed og de mange nuancer i udtryksformer blomstrer - nu tør alle tegne. • I hverdagens rutiner er der megen læring: i garderoben har vi fokus på selvhjulpenhed, i et læringsrum hvor den voksne er til stede og tiden bliver givet, øver børnene sig i at tage flyverdragt af eller på, finde sine støvler osv - gentagelsen og roen giver barnet mulighed for at blive selvhjulpen.
<p>Børnefællesskaber</p> <p>Hvordan kommer "børnefællesskaber" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Alle børn skal opleve at være en del af et ligeværdigt fællesskab. Personalet i Hyttefadet møder alle børn med omsorg, smil, varme og anerkendelse.</p> <p>Hvert barn bliver mødt med anerkendelse, som det barn, det er og det som det bidrager med i børnefællesskabet.</p> <p>Det skaber et psykisk trygt miljø, som sammen med det fysiske</p>

	<p>læringsmiljø giver hvert enkelte barn mulighed for trivsel, læring og udvikling i et fælles læringsrum. Børnenes intentioner og interesser er omdrejningspunktet i den pædagogiske praksis og fællesskabsfølelsen opstår når børns og voksnes intentioner, engagement og glæde mødes.</p> <p>Den ægte relation mellem barn/barn og barn/voksen skabes gennem dialog, varme, omsorg og anerkendelse.</p> <p>Eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi viser gennem dialog og kropssprog, at vi ser barnet. F.eks. siger vi altid "godmorgen, dejligt at se dig, godt du kom, vi smiler, er i børnehøjde og giver barnet plads til at komme ind. • Vi bestræber, at der er en god stemning i Hyttefadet. Vi er opmærksomme på det enkelte barns trivsel og humør og stemningen blandt børnene. • Vi giver mulighed for og sikre at barnet er inkluderet i fællesskabet. • Aktiviteter som styrker børnefællesskabet: Bleskift, nærhed, en til en øjenkontakt, kropskontakt, tryghed. Samling, fredagssang, historielæsning. Være sammen om f.eks. at tegne og have dialogen omkring det, anerkende at solen bliver tegnet grøn. Fællesskab omkring legetøjet barn/barn. • Når vi "fanger" barnets interesse og laver aktiviteter ud fra denne. F.eks. barnet vil gerne "makke" med" noget - vi laver en genbrugsstation på stuen, hvor alle materialer er tilgængelige - kreativiteten blomstrer og ting bliver skabt - fællesskabsfølelse for både barn/barn og voksen/barn.
--	---

<p>Temaer i det pædagogiske grundlag</p>	<p>Korte retningsgivende refleksioner og eksempler på, hvordan vi i Børnehuset Hyttefadet forholder os til temaet</p>
<p>Pædagogisk læringsmiljø</p> <p>Hvordan har vi gennem hele dagen etableret et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.</p>	<p>I Hyttefadet er læringsmiljøet baseret på fleksible læringsrum, der kan ændre sig efter børnenes behov og legens/aktivitetens karakter.</p> <p>Der er en rytme og organisering i den pædagogiske praksis, som fundamentet for at barnet kan bevæge sig trygt i læringsmiljøerne og at der er ro til fordybelse og læring.</p>

- Læringsmiljøerne i Hyttefadet består af:

Det fysiske læringsrum:

Hvordan der ser ud

Hvordan der er indrettet

Hvilket legetøj der er

Hvilke aktiviteter der kan foregå

Eksempler:

Legepladsen leg med mudder, sand og vand. mærke vejret, undersøge naturen, boldspil, regellege, afholde OL, cykler, trille, rutsje, løbe, klatre, kravle m.m.

- Det psykiske læringsrum:

Hvordan er vi sammen

Er der rart at være her

Er der plads til mig

Bliver jeg regnet med

Alle er en del af fællesskabet.

Eksempler:

Samling: alle inviteres til at deltage, det skal være rart at deltage, at være med. Skiftes til at lytte, snakke. Sætte ord på barnets følelser. Tale pænt til og om hinanden. Der fortælles hvad børnene skal, der skabes en stemning, børnene inviteres til at deltage inden samlingen begynder.

Inddragelse af børnenes ideer til aktiviteten, gå i dialog med barnet. Opmærksom på at alle er med i fællesskabet.

- Mennesket:

Hvert enkelte medarbejder er et læringsrum og

samarbejdet mellem personalet er et læringsrum.

Børnefællesskabet er et læringsrum

Eksempler:

Den voksne er troværdig, rollemodel, nærværende og anerkendende.

Børnenes ideer gribes og er en del af den pædagogiske praksis.

Når børn selv starter en leg op f.eks. fodboldkamp eller dukkekrogs leg kan den voksne fodre legen, så den bliver understøttet og udvikler sig, med respekt for barnets initiativer.

- Det æstetiske læringsrum :

Når barnets oplevelser og indtryk bliver til processer som skaber bearbejdelse og udtryk.

Det bærende er, at alt hvad der foregår i den pædagogiske praksis er et læringsrum for børnene og at personalet tilrettelægger en pædagogisk praksis som hele dagen i al samvær og i alle aktiviteter giver mulighed for udvikling, læring, trivsel og dannelse for alle børn.

<p>Forældresamarbejde</p> <p>Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?</p>	<p>Den daglige dialog med forældrene, når de bringer og henter deres barn er grundstenen i Hyttefadets forældresamarbejde. Der får vi oplysninger som har betydning for barnets trivsel og udvikling medens det er i Hyttefadet. Samarbejdet med forældrene om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse har også en platform i Hjernen og hjertet-dialog hjuls samtalerne, hvor forældre og personale er i samarbejde om at skabe en kontekst rundt om barnet, som giver det optimale muligheder for udvikling, trivsel, læring og dannelse.</p> <p>I Hyttefadet inddrages og bidrager forældrene i at skabe læringsmiljøer, som kan give børnene læring, trivsel og udvikling. Gennem dialog, arrangementer og socialt samvær er forældre og medarbejdere rollemodel for børnene og det danneret godt samarbejde om børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse- Eksempler: F.eks er forældrene arrangører af en Lysfest, en sommerfest og andre sociale arrangementer som har kulturel og social betydning.</p> <p>Forældrene bidrager også med indbydelse til at se deres arbejdsplads eller bidrager med materialer til aktiviteter.</p>
<p>Børn i udsatte positioner</p> <p>Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?</p>	<p>Alle børn i Hyttefadet skal være med i fællesskabet. Respekt for forskellighed og fremhævelse og forståelse for hinandens kompetencer og ressourcer giver alle børn tryghed i, at de kan være sig selv og føle sig bidragende og betydningsfulde for fællesskabet.</p> <p>Den voksen skal være rollemodel for børnene gennem deres væremåde i sociale sammenhænge. Det er betydningsfuldt for børn i udsatte positioners udvikling, læring, trivsel, dannelse og deltagelse i fællesskabet, at der er et meget tæt samarbejde mellem forældre og personale. Det giver mulighed for at tilrettelægge en kontekst for barnet, som passer til dets nærmeste udviklingszone med passende udfordringer som bærer barnets udvikling frem. En kontekst som giver barnet rum til at bidrage og være med i dets eget tempo.</p>
<p>Sammenhænge</p> <p>Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?</p>	<p>I Hyttefadet har vi en gruppe, Rødspætterne, som er de ældste børn, samlet fra begge stuer. I løbet af året laver denne gruppe flere aktiviteter, som skaber relationer på tværs. F.eks. at være sammen på skolen, ture ud af huset og arbejde med sociale relationer.</p> <p>Inden skolestart går børnene på besøg på skolen for at at lege 0. klasse sammen med 0. klasselæreren.</p>

<p>Inddragelse af lokalsamfundet</p> <p>Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?</p>	<p>Vi bruger idrætspladsen og skolens lokaler.</p> <p>Vi går på biblioteket og låner bøger og er med til deres arrangementer.</p> <p>Vi afholder hver fredag Sistema med en musiklærer fra Den musiske skole. Vi låner et lokale på plejehjemmet.</p> <p>Vi bruger byens rum til gåture og læring om f.eks. historie og kunst.</p> <p>Vi besøger lokale virksomheder m.m.</p> <p>Til fastelavn tager vi på plejehjem og slår katten af tønden.</p> <p>Til jul opfører børnene krybbespil i kirken, overværet af bedsteforældrene og hvem der ellers har lyst til at se det.</p> <p>Vi tager til stranden, skov, plantage og legepladser og bruger det.</p>
---	--

1. ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om alsidig personlig udvikling. Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	<p>I hele børnehuset er der mulighed for leg og aktiviteter på kryds og tværs af alder og interesser. Stuerne er indrettet med forskellige læringsrum, som kan justeres og ændres løbende med udgangspunkt i børnegruppens interesser og behov. Dette giver mange muligheder for leg og aktiviteter, samt mulighed for fordybelse, koncentration og afskærmning af de mindste børn.</p> <p>De fysiske læringsmiljøer i Hyttefadet gør, at børnene har mulighed for at være i aktiviteter og lege på deres egne initiativer. B.la. Kan børnene selv hente/finde de materialer og legetøj, som de har brug for i deres lege. Dette understøttes af personalets opmærksomhed og hjælp, hvis der er brug for flere ting/input for at legen/aktiviteten bliver optimal for barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse.</p> <p>Ydermere, indbyder alle rummene i børnehuset til aktiv deltagelse med fokus på selvhjælp og barnets NUZO. F.eks. Der findes håndvaske i børnehøjde og sko-hjælpere i garderoben, for at skabe hjælp til selvhjælp.</p>
I det psykiske læringsmiljø	<p>Personalet har en anerkendende tilgang til børnene. Som personale har vi fokus på de interaktioner man som barn tilbydes og deltager i, da de har en helt grundlæggende betydning for barnets udvikling og oplevelse af sig selv. Mødet med det enkelte barn er individualiseret, positivt og interesseret. Børnene mødes respektfuldt og med oprigtig interesse.</p> <p>Vi ser og respekterer det enkelte barns personlighed og tager udgangspunkt i barnets idéer og behov, ligesom vi støtter barnets initiativ ved at følge barnets spor og understøtte det i processen. Dette ses i arbejdet med den æstetiske læreproces - muligheden for at eksperimentere kreativt med mange forskellige materialer, hvor barnets indtryk bliver til barnets udtryk.</p> <p>I Hyttefadet skal alle børn vænne sig til institutionslivet, og personalet står derfor klar til at give hvert enkelt barn omsorg, tryghed og støtte, så alle kan trives og udvikle sig. Børnene bliver hver dag mødt af glade, imødekommende og engagerede voksne, som er meget bevidste om at være autentiske rollemodeller, og som altid justerer sig, så børnenes forskellige behov og intentioner bliver tilgodeset.</p> <p>For at skabe de bedste forudsætninger for et godt psykisk læringsmiljø, er det vigtigt, at alle børn har de basale behov opfyldt, - herunder mad, søvn, skiftning og i høj grad omsorg og trøst.</p> <p>Vi arbejder bevidst ud fra opfattelsen af, at et barn udvikles og dannes bedst i en cirkel af tryghed, hvor udgangspunktet er, at alle børn</p>

	modtager den forståelse, accept og omsorg, som de søger. Vi er bevidste om at skabe hverdagsaktiviteter og rutiner, der tager udgangspunkt i barnets interesse, barnets spor og ydermere barnets nærmeste udviklingszone.
I det æstetiske læringsmiljø	<p>Personalet har fokus på, at det æstetiske læringsmiljø er inspirerende, varieret, spændende og vedkommende for børnegruppen.</p> <p>De fysiske rammer er ganske vist ikke store, men er udnyttet på en måde som understøtter børnene i lege, interaktioner mm. På en alderssvarende og passende måde. Rummenes indretning inspirerer og favner børnenes nysgerrighed ved at give impulser og oplevelser. Dette gøres ved at dekorere med børnenes produkter, lyssætning, indretningen med møblerne og bevidstheden om, at der skal være kvalitet og skønhed i de ting som omgiver børnene.</p> <p>Vi er optaget af processen med barnets indtryk, altså hvordan deres indtryk bliver bearbejdet og kommer til udtryk. Disse udtryk kan være i form af produkter, som vi efterfølgende udstiller på stuen, så ethvert barn føler sig repræsenteret.</p>

Når vi arbejder med alsidig personlig udvikling, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagene:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
<p>Læring hele dagen finder sted, når der er nærvær, opmærksomhed, anerkendelse og muligheder omkring det enkelte barn, og når barnet bliver mødt med interesse for dets intentioner og behov. F.eks. Når barnet selv kan mærke efter hvornår han/hun har behov for at spise og drikke.</p> <p>Derudover, arbejder vi med alsidig personlig udvikling omkring leg. F.eks. Kan den voksne hjælpe med at finde én til scooter, hvis to børn er i konflikt over at ville lege med den samme. På den måde kan vi vise, hvordan legen kan fortsætte eller udvides. Vi kan i den forbindelse tage det første skridt hen imod en udviklende forhandlingskompetence.</p> <p>Eller en leg hvor børnene på skift vælger mellem sang, fællesskab, tricks eller fortælling. Her vælger barnet efter eget ønske, hvad han/hun vil vise eller gøre.</p> <p>Vi har fokus på, at børnene hjælper hinanden med at få tøj af og på. Børnenes aldersspredning giver mulighed for at hjælpe hinanden, lære af hinanden, vise omsorg- og tage hensyn til hinanden.</p> <p>Vi anerkender børnenes forskellige opfattelser af omverden, og viser med både med det verbale og nonverbale sprog, at alle børn er accepteret, præcis som de er. F.eks. i modtagelsen af barnet om morgenen, hvor vi sikrer en god og nærværende velkomst.</p>
Børn i udsatte positioner:
<p>Børn i udsatte positioner har ligestillet mulighed for at deltage fuldt ud i børnehusets aktiviteter og samvær. Deres eventuelle særlige behov bliver imødekommet i sådant omfang, at ethvert barn føler sig set, hørt og en del af fællesskabet.</p>

Det kan f.eks. være at sidde sammen med en voksen til musiksamling, eller hjælp til at komme i gang med en leg på legepladsen.

Der tages hensyn til fysiske og psykiske udfordringer. Bl.a. iværksættes særlige tiltag, hvis dette kræves, for at skabe sammenhæng og mening i det enkelte barns hverdag.

- skærpet opmærksomhed på det/de pågældende barn/børn
- ekstra fokus på den daglige forældrekontakt
- inddragelse af faglig sparring både fra huset og fra andre professioner

Forældresamarbejde:

Vi vægter forældresamarbejdet højt, da et godt samarbejde er en af grundstenene for at barnet føler tryghed og udvikler sig.

Forældresamarbejdet hviler på anerkendelse, åbenhed, dialog og oprigtig interesse for vores fælles fokus - barnet - og med respekt for forskellighed.

Vi vægter dialogen højt, både i den daglige dialog og i samarbejdet om udarbejdelse og drøftelse af dialoghjulet, ligesom en fælles opmærksomhed på en ekstra indsats omkring barnet i en periode kan aftales.

Forældrerådet arrangerer forskellige sociale begivenheder i Hyttefadet, ligesom vi lægger vægt på, at Hyttefadet på forældrerådsmøder og via Facebook og Aula synliggør og formidler faglighed og tanker om den pædagogiske praksis i Hyttefadet.

Vi opfordrer til, at alle forældre har øje for børnefællesskabets betydning, også uden for børnehaven, for eksempel opfordrer vi til legeaftaler med forskellige børn.

Sammenhænge:

Der tages hensyn til barnets tempo, når der skal skiftes mellem aktiviteter, leg og samvær. F.eks. kan barnet spise når det er sultent og når der sker skift fra leg til anden aktivitet, varsler vi barnet ved at sige: "om fem minutter skal du være med til at holde fødselsdag eller læse en bog".

Før en aktivitet start skaber vi en stemning som forbereder børnene til hvad der skal ske, og indgår gerne i forhandling med barnet, i de situationer, hvor det giver mening. På den måde sikrer vi barnets ret til medbestemmelse og husker barnets perspektiv.

2. SOCIAL UDVIKLING

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om sociale udvikling.

Børnene er fordelt på to stuer i børnehaven og er ikke aldersopdelt. Her kan børnene lege og lave aktiviteter og samvær på tværs af alder og hvilken stue barnet hører til. Dette giver mulighed for at barnet kan finde legekammerater og være med i aktiviteter og samvær ud fra dets behov. I vuggestuen er børnene ofte aldersmæssigt opdelt, da de ældste er i udegruppe hver formiddag. Børnegruppens sociale kompetencer er meget forskellige, med udegruppen giver vi de ældste adgang til et socialt fællesskab, og sikrer ekstra ro og omsorg omkring det lille vuggestuebarn.

Disse sociale fællesskaber giver børnene mulighed for at være i et læringsmiljø som udfordrer og udvikler.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	<p>Børnehuset er indrettet med både stationære og fleksible læringsmiljøer både ude og inde, hvor børnene kan udforske og eksperimenterer med materialer og legeredskaber i deres leg og aktiviteter og hvor de kan øve forhandlingskompetencer og fantasi i relation med andre børn.</p> <p>I samværet med de andre børn og voksne skabes der et læringsrum, som inspirerer til at gå på opdagelse og få nye erfaringer og viden.</p> <p>Vuggestuen har ekstra opmærksomhed på læringsmiljøer hvor det lille barn kan udforske og være nysgerrig på de andre børn og tage første skridt til kontakt.</p>
I det psykiske læringsmiljø	<p>Vi støtter de børn, der har svært ved at komme i leg og tilpasser hverdagen, så ethvert barn føler sig som en vigtig del af fællesskabet. I børnehaven styrker vi den sociale udvikling bl.a. når vi er deltagende i konfliktløsning. F.eks. når vi giver børnene mulighed for at fortælle deres oplevelse af konflikten og hjælper med at italesætte og "opklare" hvad der er sket og støtte børnene i at finde en løsning/en måde at komme videre på. Vi styrker også den sociale udvikling, når vi understøtter det enkelte barns følelser og behov for at være deltagende i fællesskabet</p> <p>I vuggestuen opfordrer vi i høj grad børnene til at lege sammen. Som rollemodeller sørger vi for at vise med vores verbale og nonverbale kropssprog, hvordan man omgås hinanden, for at der er plads til alle. Vi er ydermere oftest deltagende i konflikthåndtering, så børnene bliver set, hørt og forstået og støttet i at finde en løsning.</p>
I det æstetiske læringsmiljø	<p>Rummene er indrettet indbydende og inspirerende med udsmykning af børnenes udtryk og danner rammer for fordybelse og fortolkning gennem leg og læring.</p>

	<p>Nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse bliver udfordret gennem mange inspirerende materialer og legeredskaber som er let tilgængelige og som kan bruges fleksibelt af barnet og børnenes udtryk bliver udstillet og anerkendt.</p> <p>I vuggestuen har vi et klaver, som bl.a. bruges ved samling og som er med til at skabe en fælles stemning/glæde.</p>
--	---

Når vi arbejder med social udvikling, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

<p>Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:</p>
<p>Børnene har mulighed for at finde sammen i legefællesskaber og lege, hvor de sammen kan lave aktiviteter på tværs af stuerne.</p> <p>Mange aktiviteter og fællesskaber udspringer af barnets idéer og tanker og vi respekterer barnets fordybelse ved at give tid til legen eller aktiviteten og varsler barnet om at legen eks skal stoppe om 5 min.</p>
<p>Børn i udsatte positioner:</p>
<p>Et barn i en udsat position skal altid sikres at være med i fællesskabet og mulighed for udvikling. Det ses i den pædagogiske praksis ved at personalet guider og understøtter barnets muligheder for deltagelse og har opmærksomhed på og omsorg for det udsatte barns trivsel. Vi bruger aktivt relationscirklen for at sikre, at alle børn har en tryk relation til en voksen.</p>
<p>Forældresamarbejde:</p>
<p>Barnets sociale udvikling bliver styrket, når det oplever de voksne som gode rollemodeller for, hvordan et godt samvær og samarbejde er.</p> <p>Den daglige dialog med forældrene ses som en essentiel betydning for, at der er en tryk kontekst rundt om barnet, hvor barnet bliver mødt med forståelse og indlevelse i dets behov og intentioner, eksempelvis hvis barnet ikke har sovet godt om natten eller hvis barnet oplever forandringer derhjemme.</p>
<p>Sammenhænge:</p>
<p>Når et barn føler sig hørt og forstået, skabes der sammenhæng, hvilket styrker barnets sociale udvikling ligesom et barns sociale udvikling styrkes og udvikles, når vi leger, har aktiviteter og er i fællesskaber, eksempelvis hvilken stemning vi bidrager med, når man træder ind i et læringsrum eller i en dialog med barnet.</p>

3. KOMMUNIKATION & SPROG

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om kommunikation og sprog.

Børnene er i aldersgruppen 0 - 6 år. Det giver mulighed for kommunikation, samspil og dialog på mange udviklingsniveauer, og på mange forskellige alderstrin. Det er vigtigt at vække og styrke barnets interesse for den sproglige udvikling, med udgangspunkt i det enkelte barn.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

<p>I det fysiske læringsmiljø</p>	<p>Det lille vuggestuebarn har endnu ikke udviklet et verbalt sprog. Derfor er det vigtigt, at de voksne sætter ord på omverdenen og taler med barnet om det, de oplever.</p> <p>Væggene er dekoreret med inspiration til dialog og nysgerrighed. Der hænger bl.a. billeder af biler, frugter, og farver og anden udsmykning i form af legetøj og forskellige motiver.</p> <p>Vi har fokus på vigtigheden af at skabe sammenhænge der fører til begrebsdannelse. Altså kan billedet af en bil på væggen føre til en større samtale, som atter vækker nysgerrighed hos barnet. Vi opdager efterfølgende, hvordan bilen på vejen ser ud, at den har mange farver, at den dufter af benzin og larmer, når den kører. På denne måde danner børnene sig nogle erfaringer, som de efterfølgende kan genkende/genkalde og bruge som initiativ til ny dialog. Dette er en læringsproces, der kan justeres og udvikles alt efter alderstrin og udvikling.</p> <p>I samværet sker der sproglig læring hele dagen. F.eks. vil du hente den blå kop, vil du finde tre tallerkener, hvor mange stykker frugt har du med idag.</p> <p>Til de større børn har vi forskellige spil, der har til formål at stimulere børnenes sproglige kompetencer, ligesom vi i hele huset ofte er fordybet i dialogisk læsning og sang og musik.</p>
<p>I det psykiske læringsmiljø</p>	<p>Det basale grundlag for at udvikle kommunikationskompetencerne bygger på følelsen af trykthed. Altså at barnet føler sig hørt, anerkendt og accepteret.</p> <p>Vi styrker hver dag den sproglige udvikling, når vi er nærværende i dialog med barnet - både om daglige oplevelser og gøremål med barnets interesser.</p> <p>Når vi er i dialog med barnet, understøtter vi barnets begyndende sproglige kompetencer ved at forstå, gentage og udvide med nye ord og</p>

	begreber. Vi støtter barnet i at anvende sproget på en hensigtsmæssig måde - både verbalt og nonverbalt. F.eks. når det vil fortælle noget hjemme fra.
I det æstetiske læringsmiljø	<p>Æstetiske udtryksformer rummer en anden måde at kommunikere på end den verbale. Vi arbejder inkluderende på at give det enkelte barn plads til deltagelse, uanset sproglige forudsætninger. Barnet kan byde ind med sit personlige input og indgå i et fælles udtryk. Forudsætningen er, at der skabes plads til børnenes impulser i hverdagene, hvilket vi er meget optaget af.</p> <p>Det er en måde at forvandle indput til udtryk i den individuelle form. Ved de store børn kan det f.eks. være fra oplevelser/bog til tegning.</p>

Når vi arbejder med kommunikation og sprog, kan det ses, at vi står på det **DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG** i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Dialogen med børnene om deres behov, oplevelser og interesser er en del af grundlaget for tilrettelæggelse af den pædagogiske praksis. I dialogen øver og lærer barnet at give udtryk for sine intentioner og behov. Barnet oplever og erfarer kommunikationsmuligheder for at skabe rum for dets behov og meninger. Den voksne lytter i dialogen med barnet og respekterer og handler efter barnets intentioner, for eksempel i konfliktløsning.
Børn i udsatte positioner:
<p>Alle børn skal sikres at have adgang til fællesskabet og have mulighed for udvikling. Vi henviser derfor til det ovenstående.</p> <p>Har barnet nogle særlige udfordringer i forhold til det kommunikative, er vi ekstra opmærksomme herpå. Eksempelvis, ved at sætte ord på barnets følelser, oplevelser, udfordringer m.m. Og ved at visualisere vha. piktogrammer.</p> <p>Vi inddrager andre fagpersoner hvis relevant.</p>
Forældresamarbejde:
<p>Forældre og det pædagogiske personale i Hyttefadet er rollemodeller for børnene og deres sproglige udvikling. Derfor er vi meget opmærksomme på, at skabe sammenhæng i barnets dag, ved at lytte ved aflevering af barnet (hvordan har morgenen og natten været, har i oplevet noget spændende, spist morgenmad osv.) og fortælle ved afhentning. (Hvad har vi lavet i dag, har vi oplevet noget spændende, hvad snakkede vi om, da vi spiste osv.)</p> <p>Vi opfordrer forældrene til at støtte deres barns sproglige udvikling i hjemmet, ved at fortælle og lave opslag om, hvad vi laver i børnehaven vedr. kommunikation og sprog.</p>
Sammenhænge:
Børnene bruger deres sprog hele dagen i form af kommunikation, både når de er i leg, når de skifter arena, skal spise, skal have skiftet ble, skal sove osv. Det pædagogiske personale er derfor meget

opmærksomme på at sætte ord på både de voksnes handlinger og intentioner i alt samvær - men også børnenes. Se ydermere ovenstående i forhold til at skabe sammenhænge mellem hjemmet og institutionen.

4. KROP, SANSER & BEVÆGELSE

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om krop, sanser og bevægelse.

På legepladsen er der mange muligheder for at stimulere sanserne - sand, græs, jord, træer, blomster, bål m.m. Vi går på stranden og i skoven hvor kroppens sanser og bevægelse også styrkes og udvikles. I den pædagogiske praksis har vi sanglege, fodboldkampe, tagfat lege, byggeprojekter og aktiviteter som udfordrer krop, sanser og bevægelse.

Børnene har mulighed for at klatre, gyng og løbe m.m.

Indenfor er der mulighed for at lave motorikbaner, synge, lave sanglege, snurre, lave finmotoriske aktiviteter og lege som indebærer mange forskellige bevægelser. Ligeledes, bliver sanserne også stimuleret, f.eks. når vi bager og holder fødselsdag.

Vi har et stort fokus på, at alle børn bliver udfordret kropsligt og stimuleret sanse-motorisk gennem vores mange hverdagsaktiviteter og hverdagsrutiner. F.eks. når vi øver i at tage tøj af og på i garderoben.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

<p>I det fysiske læringsmiljø</p>	<p>De fysiske rammer er ikke store, men grundet indretning og uderumemt gives der gode muligheder for at børnene kan bevæge sig frit rundt. Børnene får lov til selv at vælge om de vil være inde eller ude. Ude er der en række mobile og stationære redskaber som understøtter at børnene kan udvikle en række grovmotoriske færdigheder. Vores legeplads er indrettet med mulighed for, at alle børn kan blive udfordret på deres motoriske evner; herunder gynger, rutschebaner, bakker, løbetrykler, sandkasse og meget mere.</p> <p>Der er ligeledes mange materialer til at stimulere sanserne, - vand, sand, vind, sol, regn, græs, jord osv. Inde er der møbleret til, at børnene kan være selvhjulpne omkring en lang række ting både under leg og ved rutiner. F.eks. sko-hjælper i garderoben.</p> <p>Børnene udfordres og inspireres til at bruge deres krop i alle aktiviteter, både i leg og gennem hverdagens rutiner. F.eks. når børnene skal have skiftet ble eller på toilet, har børnene dels mulighed for at være aktive og engagerede og der er mange læringsinteraktioner med børnene. Som pædagogisk personale er man respektfulde omkring børnenes kroppe og er opmærksomme på at sørge for, at børnene er aktivt deltagende i procedurer der vedrører deres kroppe. F.eks. når de skal trække bukserne op, eller smøge ærmerne op ved håndvask.</p> <p>Vi styrker barnets motoriske udvikling, når vi bruger balancebræt og snurretop inde på stuen, når børnene kravler op og ned ad stigen til hulen. Vi bruger iPad'en som inspiration til bevægelsesaktiviteter f. Eks. Action Kids og musik lege.</p>
-----------------------------------	--

I det psykiske læringsmiljø	Børn er i verden gennem kroppen og barnets kropssprog er indikator for barnets trivsel. Når de støttes i at bruge, udfordre og mærke kroppen gennem ro og bevægelse, dannes grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Personalet ser og læser de behov og udtryk, som barnet tilkendegiver og handler derefter. Barnet udtrykker sig umiddelbart kropsligt ved glæde, når det er ked af det, begejstret eller føler ubehag. Personalet udviser respekt omkring børnenes kroppe, og respekterer, hvis børnene f.eks. ikke ønsker et kram, gerne vil gå selv og lignende relateret til at bestemme over egen krop.
I det æstetiske miljø	Vi har fokus på at skabe æstetiske læringsmiljøer som inviterer til bevægelse. Dette ses bl.a. ved reoler, som kan flyttes og give plads til bevægelse og på samme tid, kan være med til at skabe miljøer til stille aktiviteter.

Når vi arbejder med krop, sanser & bevægelse, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Vores hverdagsrutiner har fokus på at børnene skal lære at bruge deres kroppe aktivt, ved f.eks. selv at tage sko af og på og selv hente deres madpakke i køleskabet. Vi øver at finde ro i egen krop, f.eks. under måltiderne. I leg er kroppen grundlæggende, i form af at det både kan være en stillesiddende og aktiv leg.
Børn i udsatte positioner:
Børn i udsatte positioner kan f.eks. være med i små grupper, hvor læring, udvikling, trivsel og dannelse målrettes deres nærmeste udviklingsstadiet og behov.
Forældresamarbejde:
I den daglige dialog og i dialog hjulets samtaler med forældrene, har vi fokus på barnets kropslige udvikling og hvordan vi samarbejder omkring dette, så barnet får de bedste muligheder for at udvikle sig.
Sammenhænge:
Alle børn skal have mulighed for at udvikle og udfordre sig motorisk i form af flere forskellige aktiviteter.

5. NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om natur, udeliv og science

Alle børn i Hyttefadet har mulighed for at opleve natur, udeliv og science. Børnene i vuggestuen er opdelt i 2 grupper, - de yngste og de ældste. De ældste er i udegruppen, og bruger derfor det meste af dagen ude. De yngste er ude i det omfang vejret og humøret tillader det. Børnene kan opleve og eksperimentere med naturfænomener både ude og inde.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	<p>Vi har en god legeplads som sammen med nærmiljøets natur i form af skov, strand, by og plantage giver adgang til læring om natur, udeliv og science. Her får børnene mulighed for at gå på opdagelse i forskellige områder og materialer og deltage i aktiviteter som giver læring herom. Vi ser og taler om naturens tegn i årstidernes gang, sammenhænge i naturen og giver børnene kendskab til insekter, fugle og dyr, planter, forskellige naturtyper, naturfænomener og skaber respekt for dyrs behov og naturen i sin helhed.</p> <p>Inde i Hyttefadet laver vi aktiviteter, som giver læring om natur, udeliv og science.</p> <p>Eksempelvis spil, kreativ leg, butikslæg med matematisk opmærksomhed samt eventyrfortælling med opmærksomhed mod forskellige størrelsesforhold.</p>
I det psykiske læringsmiljø	<p>I Hyttefadet arbejder vi med at bruge naturen til at skabe rum for nærvær og samvær mellem børnene og børn og voksne imellem for at understøtte børns fællesskaber og alle børns deltagelse heri.</p> <p>Vi anerkender børnenes begejstring for natur og naturfænomener, og sætter børnenes medbestemmelse i spil, når vi strukturerer dagen ud fra børnenes interesser. Vi følger børnenes initiativer og udforsker og lærer sammen med dem.</p> <p>Børnene møder engagerede voksne, som er opmærksomme på at skabe interesse for naturen og naturens forskellige elementer og læringsmuligheder.</p>
I det æstetiske læringsmiljø	<p>Legepladsen og huset følger årstiderne og der bliver lavet aktiviteter der giver stemning og læring om disse.</p> <p>For eksempel når vi laver vinterbilleder ud fra børnenes oplevelse af årstiden.</p> <p>Når vi hænger børnenes julepynt på træerne på legepladsen i December.</p>

	Når vi pynter eksempelvis uderummet med forskellige ting, som vi har fundet på stranden, i skoven osv., og med børnenes bearbejdede indtryk som gennem kreative processer kommer til udtryk. F.eks. malerier og tegninger.
--	--

Når vi arbejder med natur, udeliv & science, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Vi understøtter natur, udeliv og science når vi ude bliver opmærksomme på smådyr som f.eks. insekter. Børnene finder smådyr, vi taler om hvor de bor, hvad de spiser osv. Vi finder billeder af de omtalte dyr, så vi dagligt kan tale med børnene herom. Vi tager vand i sandkassen, så vi sammen med børnene kan lave sandslotte. Vi har højbede, hvor børnene er med til at plante og følge processen. Vi besøger skov og strand, samler skaller, kogler, sten, pinde og tager med hjem. Vi bruger det børnene finder til udsmykning og til at genkalde oplevelser, så vi kan tale med børnene om det. Vi afprøver vægte, balance osv. Vi går på skovens legeplads - som børnene kalder det. Leger på træstammen og kryber imellem grene. Vi finder og ser på insekter. Vi snakker om, lytter til og tegner fugle. F.eks. kan et "myre projekt" opstå ud fra børnenes nysgerrighed efter højtlesning om myrer. Vigtigst er dog, at alt tager afsæt og udgangspunkt i barnets nysgerrighed, interesse og måde at se verden på.
Børn i udsatte positioner:
Børn i udsatte positioner skal have samme mulighed for at deltage i alle aktiviteter, trods dét at forudsætningerne kan være forskellige. Dog er vi opmærksomme på at tilgodese barnets individuelle behov, for at skabe adgang for barnets deltagelse.
Forældresamarbejde:
Der er samarbejde med forældrene om, hvad naturen kan bruges til. F.eks. Arrangerer forældrene Lysfest, hvor vi alle går ud i mørket med lygter og mærker den kolde luft. Bedsteforældredag, hvor vi planter blomster. Vi italesætter børnenes oplevelser i naturen for forældrene, både for at give indblik i børnenes hverdag, men også for at inspirere til måder at bruge naturen på.
Sammenhænge:
Vi er optaget af at videregive både læring om natur og udeliv, men også respekten for sammenhænge mellem dyr og natur. - Når vi finder dyr, skal vi behandle dem ordentligt. - Skrald hører ikke til i naturen osv. Vi vil gerne give børnene en fornemmelse af, at de er en del af naturen.

6. KULTUR, ÆSTETIK & FÆLLESSKAB

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om kultur, æstetik og fællesskab

Børnene oplever at forskellighed er et positivt og et givende element i fællesskabet. Når barnet er i en æstetisk læringsproces, er det ikke produktet, som er det vigtige, men tankerne, dialogen og - for barnet - i høj grad eksperimentet med at gøre feks. kulturelle indtryk til udtryk. At sanse, mærke, føle og følge dét fantasien vil, er vigtig for barnet at opleve. Barnets æstetiske fordybelse er en vigtig del af barndommen. Børn oplever kultur og traditioner i fællesskabet, og med voksne, som kan videregive det på en spændende og lærerig måde, der passer til det enkelte barn og børnegruppen.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	Vi følger årets traditioner; jul, påske, fastelavn mm. Målet er at børnene er aktiv deltager i en given aktivitet, hvor de kan føle sig kompetente og føle at de bidrager til fællesskabet. Feks. Fastelavn, hvor børnene maler på tøndene og vi laver fastelavnspynt. Her er fokus på barnets deltagelse og ikke produktet. Den voksne kan inspirere til hvordan det valgte materiale kan anvendes, men lade det være barnets egen beslutning.
I det psykiske læringsmiljø	Børnene eksperimenterer og afprøver deres idéer og udfordrer fantasi og kreativitet. Uanset om det er en sangleg, højtlesning, kreativ akt, eller anden leg, er det vigtigt at skabe en stemning, der tilgodeser alle børn og deres behov og hvor børnene forberedes og medinddrages eks. børnemøde. Det gør vi ved at, vise interesse, finde materiale, smile, samtale, og aflæse børnenes adfærd og justere derefter. Give plads til at børnene kan byde ind med egne kompetencer.
I det æstetiske læringsmiljø	Der værnes om det æstetiske læringsmiljø, når vi dekorerer med børnenes frembringelser og forskellige udtryk. Eks: ældstegruppen har arbejdet med kunst og kultur med æstetiske læreprocesser "som middel" til at lave indtryk til udtryk. Børnene har lavet fisk, tegnet kunst, malet på sten, alt sammen ud fra indtryk de fik, da vi gik turen rundt på Løkkens kunst-sti. Vi udstiller løbende børnenes kunst.

Når vi arbejder med Kultur, æstetik & fællesskab, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
<p>Børnene kan bruge deres fantasi og indtryk i deres fælles leg. De bliver inspireret af traditioner, i dialogen og i stemninger til at gennemleve og udforske kulturelle fænomener.</p> <p>Vi bruger nærmiljøet og undersøger, opdager og italesætter, hvad vi ser og oplever, eks ser på bunkers og taler om historien bag, ligesom vi går til byens vartegn, taler om vartegnenes oprindelse og betydning for byen, tager fotos af dem og maler eller tegner dem efterfølgende. Vi er opmærksomme på at følge barnets spor.</p>
Børn i udsatte positioner:
<p>Vi tilrettelægger, indretter og justerer os, så ethvert barn har mulighed for deltagelse og ro omkring sig til at være, eksperimentere, udforske m.m.</p> <p>Skal der tages særlige hensyn til det enkelte barn eller børnegruppen, er vi opmærksomme på at skabe de rette rammer.</p> <p>Hvis et barn eksempelvis har brug for at mærke at blive afgrænset i egen krop, for at få ro til at være en del af fællesskabet. (Stille aktiviteter med fysisk beroligende kontakt)</p>
Forældresamarbejde:
<p>Forældrenes begejstring for og indleven i børnenes udtryk og oplevelser har stor betydning for børnenes selvværd, eks anerkendelse af en kreativ proces eller interesse i tur ud af huset</p> <p>Forældrene bidrager til børnenes oplevelser og deltagelse i kulturelle begivenheder, ved at deltage aktivt. F. Eks til sommerfest og andre familiearrangementer</p>
Sammenhænge:
<p>Alle børn og forældre i Hyttefadet skal opleve at være en del af fællesskabet. At forskellighed er en styrke og giver dybde i samvær og relationer.</p> <p>Vi skal tilgå hinanden med respekt og forståelse for hinandens væremåde og kultur ved at spørge ind og vise interesse</p>

Systemisk evaluering

Vi vil gerne opnå at:	Ved at undersøge, dokumentere og analysere vores praksis ved vi nu at:	Derfor vil vi fremover:
Vi vil gerne evaluere det pædagogiske grundlag i Hyttefadet. Vi vil gerne tilpasse det til de børn og personale der er i Hyttefadet nu.	Vi vil på kommende personalemøde arbejde med det pædagogiske grundlag. Vi vil ved hjælp af vores ITERS/ECERS rapporter og Kvalid undersøge vores pædagogiske grundlag.	Da det er en lang proces er det noget vi vil arbejde med i den kommende tid.
Systematisk evaluering	Vi har arbejdet systematisk med vores evalueringskultur. Vi har hver 3 uge haft evalueringsmøde i egne teams eller fælles. Vi har anvendt Kvalid evalueringscirkel.	Vi vil fortsætte dette arbejde og fortsat have evalueringsmøde på dagsorden hver 3 uge. Det gør vi for at vedholde og udvikle kvaliteten af vores pædagogiske praksis.
Stærkt fagligt fællesskab og sammenhæng	have et fælles fokus eller tema i hele huset, der er med til at være undersøgende og nysgerrig på hinandens pædagogiske praksis.	Sætte evaluering og praksisfortæller på p-møderne.